

Escape2

Sprijin pentru dezvoltarea strategiilor tematice de turism rural

Modul 1 - Potențialul pentru turismul rural într-o regiune

Focus pe IMM-urile din Turismul Rural din Europa

www.escape2project.org

Program de formare

Cum se dezvoltă cu succes o strategie de înaltă calitate în turismul rural

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein 2020-1-ES01-KA202-082418

Introducere

Acest modul introduce concepte legate de dezvoltarea turismului rural în diferite zone ale Europei. Sunt explicați termenii "rural" și "zone rurale", ca bază pentru o discuție ulterioară privind diferitele forme de turism rural și activitățile relevante ale acestora. Modulul include, de asemenea, avantajele și riscurile potențiale ale dezvoltării turismului rural într-o anumită zonă și se încheie cu factorii care trebuie luați în considerare și cercetați pentru a decide cu privire la potențialul de dezvoltare a turismului rural în diferite zone.

Cum se utilizează aceste module. Aceste module pot fi adaptate, modificate, scurtate, extinse sau combinate în funcție de cum va funcționa cel mai bine pentru formator și pentru cursanți. Vă rugăm să respectați drepturile de autor, brandingul și recunoașterea faptului că aceste resurse și materiale au fost dezvoltate de ESCAPE 2 cu finanțarea și sprijinul Comisiei Europene Erasmus+.

Cuprins

- 01** **Turism rural:** definiție, aspecte istorice, geografice și culturale
- 02** **Starea actuală** a turismului rural în Europa
- 03** **Aspecte pro și contra** în dezvoltarea turismului rural
- 04** **Potențialul pentru turismul rural** în diferite regiuni

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein 2020-1-ES01-KA202-082418

Rezultatele învățării

- Cunoașterea diferenței dintre **zonele rurale** și **zonele urbane** și a diferitelor tipuri de zone rurale.
- Înțelegerea conceptului de **turism rural**
- Enumerarea **activităților potențiale** din domeniul turismului rural
- Identificarea potențialului de **dezvoltare a turismului rural** în diferite regiuni
- Clasificarea **zonelor** și a **regiunilor** ca fiind rurale
- Descrierea **diferitelor tipuri de activități** asociate turismului rural
- Indicarea de **exemple de activități** organizate în turismul rural
- Analizarea și determinarea **avantajelor** și **dezavantajelor** dezvoltării turismului rural într-o regiune
- Evaluarea **potențialului unei regiuni** de a organiza și desfășura activități de turism rural
- Determinarea **factorilor de luat în considerare** în ceea ce privește dezvoltarea turismului rural într-o anumită regiune
- Analizarea și justificarea **potențialului de turism rural** în propria regiune

01

Zone rurale

Rural

Înainte de a discuta despre turismul rural, este nevoie să analizăm termenul “**rural**”.

Termenul “*rural*” indică de obicei ce este tipic acestor zone sau la modul general, zonelor neurbanizate. Acesta cuprinde concepte cum ar fi la țară, agricultură, țărani, gospodărie, rustic, pastoral etc.

Toți acești termeni indică un sistem productiv și social bazat în special pe utilizarea resurselor naturale.

Zone rurale

“**Zonele rurale**” reprezintă toate teritoriile a căror economie se bazează pe utilizarea resurselor naturale și agricole.

Elementele care ne ajută să definim o zonă ca fiind **rurală** sunt:

- preponderența peisajului natural în raport cu cel urbanizat
- prezența unor mici centre locuite, ale căror caracteristici urbane și tipologii de locuințe sunt determinate de activitatea predominantă (prezentă sau trecută) a economiei agricole locale
- prezența mai rarefiată, dar extinsă a proprietăților imobiliare în afara centrelor locuite
- vocația agricolă dominantă a terenurilor din zonă
- conservarea tradițiilor locale de producție agricolă
- impactul redus al sectorului industrial asupra economiei locale
- configurarea celei mai mari părți a teritoriului ca rezultat al activităților agricole

Zone rurale

Consiliul Europei a definit zonele rurale ca având următoarele caracteristici:

O întindere de teritoriu interior sau de coastă, inclusiv orașe și sate mici, în care partea principală a suprafeței este utilizată pentru:

- Agricultură, silvicultură, acvacultură și pescuit.
- Activități economice și culturale ale locuitorilor.
- Zone de recreere și de agrement non-urbane sau rezervații naturale.
- Alte scopuri cum ar fi locuirea.

Sunt acestea zone rurale?

Rural

Adesea, termenul **rural** este asociat cu conceptul de subdezvoltare (înapoiere), în timp ce noua definiție se referă la mediul natural caracterizat prin predominanța spațiului verde, o rezervă de valori culturale și tradiții.

Ruralul aproape că a început să preia conotațiile modernității. De ce?

Rural

Spațiul **rural** aproape că a început să aibă conotații de modernitate. De ce?

- redescoperirea unor culturi tipice
- interesul crescut pentru viața rurală
- diversificarea activităților rurale (aspecte legate de servicii sociale, educație ecologică, turism, sport, detoxifiere digitală, etc.).
- introducerea unor mijloace tehnologice din ce în ce mai performante (robotică) în sprijinul activităților de producție
- utilizarea de noi forme de comunicare socială aplicate la marketingul companiilor (storytelling agricol ....)

Zone rurale: statistici la nivelul Europei

Demografie: 0.6% din populația UE locuiește în zone rurale. Zonele rurale și izolate au cea mai mică pondere a populației UE pentru grupele de vârstă sub 50 de ani.

Incluziune socială: Procentul populației la risc de sărăcie și excluziune socială este mai mare în zonele rurale decât în orașe și municipii.

Rata de ocupare a forței de muncă: La nivelul UE, rata de ocupare a forței de muncă este mai mare în zonele rurale decât în orașe. Din 2012, rata de ocupare a forței de muncă în zonele rurale pentru persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani a crescut în întreaga UE de la 68% la 73%. Cu toate acestea, numărul total de persoane angajate nu a crescut, ceea ce sugerează că *majorarea ratei de ocupare a forței de muncă se datorează scăderii populației active din mediul rural.*

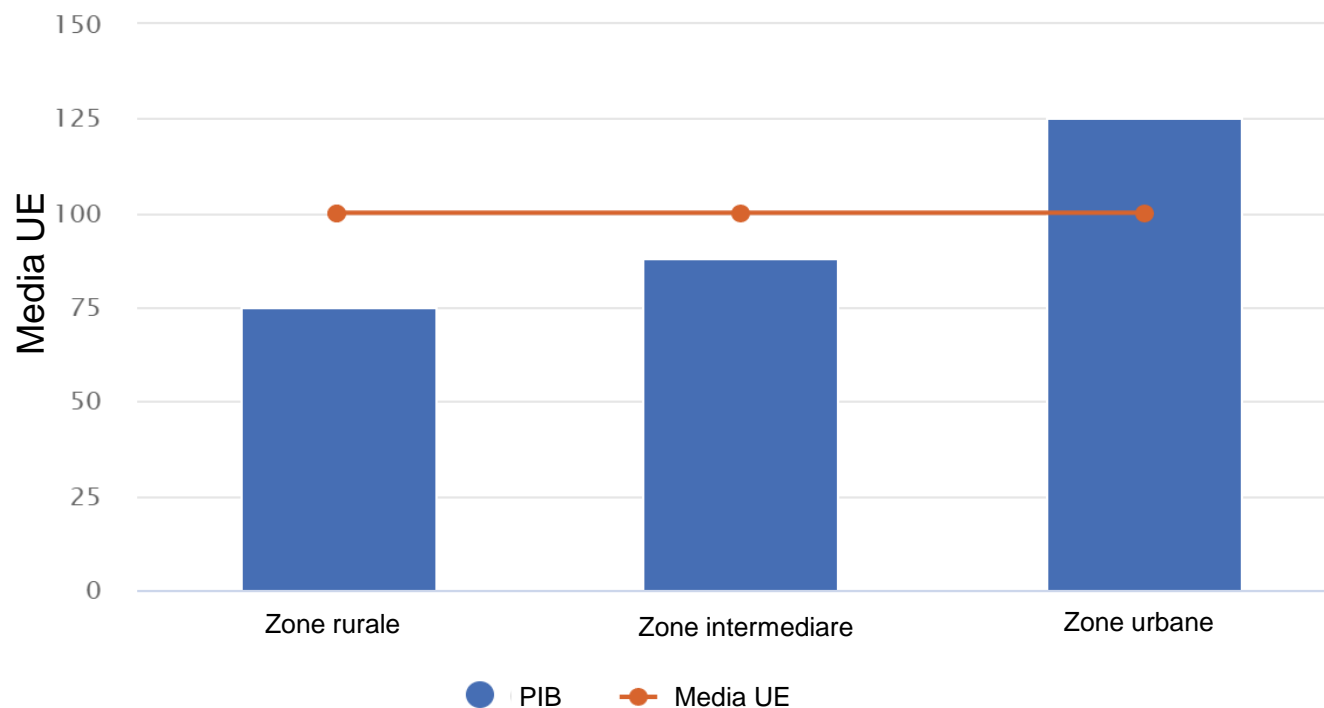

Rural: statistici la nivelul Europei

Dezvoltare economică: În 2018, PIB-ul mediu pe cap de locuitor în regiunile rurale a reprezentat doar trei sferturi din media UE.

PIB-ul pe cap de locuitor, 2018 (procent din media UE)

Sursa: Calcule bazate pe Eurostat (codul online de date: URT_10R_3GDP)

Zone rurale și măsuri europene

Mediul rural este considerat una dintre **cele mai importante resurse** ale Europei, susținută de politica de dezvoltare rurală a UE.

Dezvoltarea rurală este "al doilea pilon" al politicii agricole comune (**PAC**), care consolidează "primul pilon" al măsurilor de sprijinire a veniturilor și de piață prin consolidarea sustenabilității sociale, de mediu și economice a zonelor rurale.

Contribuția PAC la obiectivele de dezvoltare rurală ale UE este susținută de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (**FEADR**).

La baza politicilor de dezvoltare rurală promovate de UE se află programele de dezvoltare rurală (**PDR**). PDR sunt cofinanțate de bugetele naționale și pot fi elaborate la nivel național sau regional.

02

Turismul rural explicat

Turism rural

Organizația Mondială a Națiunilor Unite pentru Turism (OMT, 2021) definește **Turismul Rural** ca fiind "un tip de activitate turistică în care experiența vizitatorului este legată de o gamă largă de produse, în general legate de activități ce au la bază natura, agricultura, stilul de viață / cultura rurală, pescuitul și vizitarea obiectivelor turistice. Activitățile de turism rural se desfășoară în zone non-urbane (rurale) cu următoarele caracteristici:

- i) densitate scăzută a populației,
- ii) peisajul și terenurile dominate de agricultură și păduri,
- iii) stil de viață și structuri sociale tradiționale

Turism rural

Orice formă de turism care pune în valoare viața rurală, arta, cultura și patrimoniul în locații rurale, aducând astfel beneficii comunității locale din punct de vedere economic și social, precum și permițând interacțiunea dintre turiști și localnici pentru o experiență turistică mai bogată poate fi numită **turism rural**.

Turism rural

- Turismul rural se bazează pe **servicii personalizate și ospitaliere** și pe **tradițiile** regiunilor în care se dezvoltă - gastronomie, istorie, folclor, artizanat etc.
- Turismul rural implică un **produs complet și diversificat** care integrează cazare, restaurante și activități de agrement.
- Turismul rural prezintă un portofoliu diversificat care integrează diverse tipuri de activități, cum ar fi activități de vânatoare și pescuit, târguri, festivaluri etc.
- Turismul rural potențialul de a combate sezonalitatea asociată cu alte tipuri de turism (cum ar fi turismul de plajă și de mare).
- Turismul rural este **adaptabil** la diferite tipuri de public și nevoi.

Piața turismului rural

- Există o tendință de creștere a cererii de turism rural, care a fost accentuată de pandemia COVID-19, deoarece turiștii caută destinații/activități care nu fac parte din categoria principală, pentru a evita aglomerația care este asociată de obicei cu anumite locații turistice cunoscute.
- Publicul-țintă este reprezentat de turiști educați, cu o putere economică peste medie, care cer calitate, dar caută și autenticitate în experiența lor. Astfel, creșterea nivelului de educație al populației europene explică acest trend ascendent.
- Datorită abordării sale polivalente, turismul rural a atras multe alte tipuri de turiști, cum ar fi familiile.

Turismul rural: elemente ale dezvoltării

Conform OMT (2020), cei patru piloni principali pentru dezvoltarea turismului sunt:

- Educația
- Investițiile,
- Inovarea
- Tehnologia

Acestea nu sunt sfere separate ale unei posibile soluții, ci sunt de fapt legate intrinsec, deoarece sustenabilitatea turismului rural va fi realizată doar prin intermediul unei abordări cuprinzătoare și multifuncționale.

La ce se referă acești patru piloni?

Turismul rural: elemente ale dezvoltării

- **Educația:** importanța educării și formării populației locale pentru a dezvolta turismul rural (durabilitate și autenticitate).
- **Investițiile:** ar trebui să aibă o perspectivă cuprinzătoare, care să pună comunitățile rurale ca principale părți interesate (nu doar investiții publice, ci și private).
- **Inovarea:** ar trebui să fie orientată către crearea de practici durabile în ceea ce privește utilizarea resurselor, distribuirea veniturilor, protejarea patrimoniului etc.
- **Tehnologia:** ar trebui să fie utilizată pentru a planifica, măsura și gestiona mai bine activitatea turistică și activățile conexe acesteia.

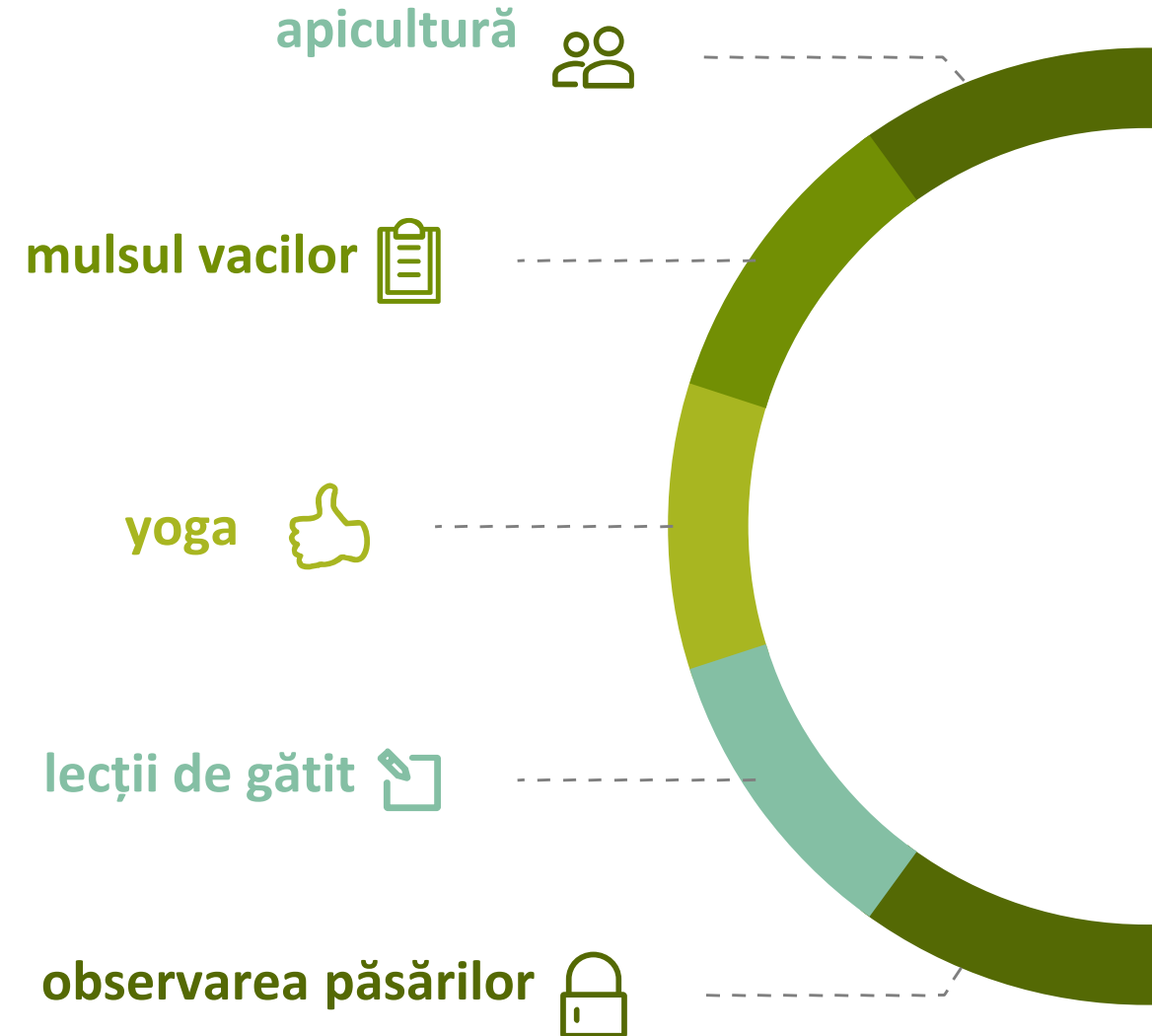
Forme / tipuri de turism rural

1. agroturism
2. ecoturism
3. turism verde
4. turism de aventură
5. turism sportiv
6. turism medical
7. turism cultural
8. turism de evenimente
9. turism științific
10. sate turistice
11. turismul bazat pe comunitatea rurală, etc.

Activități/ produse specifice din domeniul turismului rural

- prepararea de brânzeturi/salamuri/ulei de măsline/**marmelade**
- cules de fructe, recoltare
- drumeții, ciclism, **echitație**
- parkour, **rafting**, trasee acrobatice
- parapantă, drumeții, alpinism, canotaj, **surf**,
- **studierea limbilor și culturilor locale**
- vizite ghidate la întreprinderi agroalimentare, **turism gastronomic**, vizite la crame și degustări,
- **degustări de ulei**,
- educație ecologică, **atelier de lucru în aer liber despre ecosisteme**,
- **observarea florei și a faunei**

03

Avantaje și dezavantaje ale dezvoltării turismului rural

avantaje

- păstrarea locurilor de muncă
- crearea de noi locuri de muncă
- noi oportunități de afaceri
- oportunități pentru tineri
- diversificarea comunității
- conservarea peisajului
- sunt sprijinite activitățile de servicii curente, cum ar fi sistemul de transport și asistența medicală.
- crearea de oportunități pentru schimburi culturale
- consolidarea rolului femeilor în cadrul societăților

cont.

- consolidarea și revitalizarea sentimentului de mândrie al comunității
- conservarea culturii și a patrimoniului rural
- creșterea vânzărilor de obiecte de artă și de artizanat
- îmbunătățiri de mediu
- creștere economică
- menținerea și prosperitatea locurilor istorice, cum ar fi casele rurale, grădinile și promenadele
- îmbunătățirea mediului înconjurător prin desfășurarea de activități precum eliminarea deșeurilor, elaborarea de regulamente de circulație și reabilitarea clădirilor

Dezavantaje

- deteriorarea potențială a mediului natural sau antropic
- intervenții dăunătoare asupra peisajului și a resurselor naturale
- urbanizarea care afectează echilibrul ecologic
- presiunile speculative exercitate asupra terenurilor agricole
- poluarea aerului din cauza traficului rutier
- consumul excesiv al rezervelor locale de apă
- crește cheltuielile pentru serviciile publice, de exemplu, eliminarea deșeurilor, serviciile medicale și asigurarea costurilor poliției.
- provoacă costuri de dezvoltare, de exemplu, crearea de atracții turistice, facilități și, în general, transformări de bază.

(sau riscuri)

- crește prețul terenurilor, bunurilor și serviciilor, în special al proprietății caselor de la țară din zonele rurale
- pierderea identității și a tradițiilor culturale ale comunității locale,
- dispariția ocupațiilor tradiționale,
- limitarea oportunităților de carieră din cauza dominației economice a turismului,
- slaba motivație profesională (în multe cazuri, personalul este format din tineri care lucrează doar sezonier în acea locație),
- concurență între rezidenți și turiști în ceea ce privește achiziționarea sau închirierea unei clădiri
- potențial, creșterea numărului de infracțiuni și a altor comportamente antisociale
- diminuează serviciile locale, de exemplu, înlocuirea restaurantelor cu magazinele mici locale

”

Să ne gândim la regiunea noastră

- ☐ *există un potențial de turismul rural?*
- ☐ *faceți un brainstorming despre activitățile turistice care pot fi dezvoltate acolo*
- ☐ *faceți o analiză SWOT a zonei (puncte forte, puncte slabe, oportunități, amenințări)*
- ☐ *expuneți această analiză*

Aspecte de luat în considerare/criterii:

- **Resurse naturale:** reprezintă toate caracteristicile geografice de care dispune o anumită comunitate, determinate de climă, resursele de apă, de floră și faună și de patrimoniul natural al locului.
- **Cultură:** reprezintă un set de valori, credințe, comportamente și simboluri, cum ar fi tradițiile, obiceiurile, monumentele istorice, arta, care pot fi folosite ca produs turistic.
- **Factori sociali:** se referă la resursele umane disponibile în comunitatea locală, în raport cu vârsta, educația, gradul de ocupare a forței de muncă, etc.
- **Factori economici:** se referă la resursele economice ale comunității locale și se referă la infrastructura economică existentă, precum și la existența unor produse interne care pot fi atractive pentru potențialii turiști.

Întrebări de luat în considerare

- există o infrastructură economică, politică și comunitară eficientă pentru a sprijini dezvoltarea turismului în zonă?
- care sunt politicile și programele locale/naționale/ europene legate de dezvoltarea turismului rural?
- care este patrimoniul natural și/sau cultural al zonei?
- care este situația actuală în ceea ce privește serviciile turistice și de cazare, serviciile horeca?
- ce tip de turism rural ar fi ideal pentru zona respectivă și de ce?
- există în zonă parteneriate, rețele și colaborări între întreprinderi și între oameni?
- cum se prezintă zona din punct de vedere al accesibilității și al incluziunii?
- care este potențialul turistic al zonei?

- ce există în zonă pentru potențialul turist de văzut? de făcut? de cumpărat?
- există alte regiuni cu caracteristici similare care au dezvoltat cu succes inițiative de turism rural? Ce a făcut ca aceste inițiative să aibă succes? Pot fi ele reproduse în zona dumneavoastră?
- Care ar fi publicul țintă al zonei?
- Care ar fi motivația acestora? (de exemplu, relaxare, sport, cultură, aventură, recreere, inedit, sănătate, educație)?
- ce este unic în ceea ce privește regiunea?

Resurse adiționale

https://www.youtube.com/watch?v=v8btr0HxFD4&ab_channel=WorldTourismOrganization%28UNWTO%29

Activitate

De curând ați descoperit următorul video de la Organizația Mondială a Turismului

Organizația derulează “Competiția pentru start-ups pe turism rural”

1. Oameni: nimeni nu rămâne în urmă
2. Planeta: o grijă mai mare față de planetă
3. Prosperitate: oportunități de creștere
4. Avansarea tehnologiei rurale

Pe care dintre aceste secțiuni v-ați concentra pentru regiunea dvs? Care sunt motivele?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein 2020-1-ES01-KA202-082418

Resurse adiționale

- 01 "Supporting the Development of Transnational Thematic Tourism Strategy for Rural Regions in Europe" pp 5-32
- 02 Rural Tourism – An Overview
- 03 Archive: Statistics on rural areas in EU
- 04 EU rural areas in numbers
- 05 Advantages and Harms Caused by Development Rural Tourism(case study of rural semnan province)
- 06 UNWTO RECOMMENDATIONS ON TOURISM AND RURAL DEVELOPMENT
- 07 Sustainable Rural Tourism: Lessons for Rural Development
- 08 Rural Tourism Action Plan

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein 2020-1-ES01-KA202-082418

Escape2

Project Partners

<https://www.facebook.com/escape2project>

www.escape2project.org

Modul complet Felicitări!

Următorul este
Modulul 2
*Modele diferite de
turism rural*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein 2020-1-ES01-KA202-082418